

Btw en vouchers

BTW - Indien een btw-ondernemer vouchers (zoals cadeaubonnen en boekenbonnen) levert aan consumenten, is hij btw verschuldigd. De vraag op welk moment deze levering met btw belast is, creëert nogal eens discussie in de praktijk.

Een voucher wordt aangemerkt om korting te krijgen op een goed of dienst. Indien de waarde van de voucher voldoende is, kan het goed of de dienst zelfs zonder bijbetaling worden verkregen. Maar wanneer wordt btw geheven over de levering van een voucher?

De voucher is in principe een goed dat of een dienst die een btw-ondernemer levert aan een consument waarover btw moet worden betaald. De voucher wordt pas aangewend op het moment dat deze wordt ingewisseld voor een goed of dienst. Is dat dan ook het moment voor btw-heffing?

Daarnaast kwalificeert een voucher als een waarde waarmee meerdere goederen of diensten gekocht kunnen worden waarop verschillende btw-tarieven dan wel btw-vrijstellingen van toepassing kunnen zijn. In dit artikel worden deze regels uitgelicht, wordt de relatie naar de praktijk gelegd en wordt er verdere toelichting gegeven over de btw-heffing bij vouchers.

Single-purpose en multiple-purpose vouchers

Onder de regeling tot 1 januari 2019 gold dat cadeaubonnen, boekenbonnen, bioscoopbonnen en dinerbonnen aan te merken waren als vouchers. De btw werd verschuldigd op het moment dat de voucher door de consument werd ingeleverd ten aanzien van de aankoop van een goed of een dienst. Sinds 1 januari 2019 wordt onderscheid gemaakt tussen twee typen vouchers: 'single-purpose vouchers' en 'multiple-purpose vouchers'.

Let op!

Waardebonnen, zegels en kortingsbonnen zijn geen vouchers.

Een single-purpose voucher (SPV) is bedoeld voor enkelvoudig gebruik. Bij SPV zijn de plaats van de prestatie, het btw-bedrag en dus het toe te passen btw-tarief of de btw-vrijstellingen bij uitgifte van de voucher bekend. Het is tijdens de uitgifte van de vouchers bekend voor welk soort goed of welke soort dienst de voucher bedoeld is. Hierdoor wordt de uitgifte van een SPV aange-

merkt als de levering van het goed of de dienst zelf.

Een voorbeeld van een SPV is een bioscoopbon. Het is namelijk bekend waar de bon wordt besteed en het is bekend waaraan de bon wordt uitgegeven, namelijk een film waar een 21-procenttarief op rust.

Een btw-ondernemer die in eigen naam en voor eigen rekening een SPV levert, is btw verschuldigd. Dit behoudens het geval dat er een vrijstelling geldt op het moment dat de voucher wordt uitgereikt. De daadwerkelijke dienst of het goed waarop de voucher geldt, is onbelast. In tegenstelling tot de SPV is een multiple-purpose voucher (MPV) bedoeld voor meervoudig gebruik. Op het moment van de uitgifte van een MPV is niet bekend waar deze wordt ingeleverd of voor welke goederen of diensten de MPV wordt ingewisseld. Een MPV kan ingeleverd worden ten aanzien van verschillend goederen of diensten. Zo kan een MPV bijvoorbeeld ingewisseld worden voor een voedingsmiddel waarop het 9-procenttarief geldt en voor een goed waarop het 21-procenttarief geldt. De exacte btw-heffing is bij uitgifte van de MPV niet bekend.

Een voorbeeld van een MPV is een webshopkaart. Een webshopkaart kan ingewisseld worden voor boeken of babyvoeding waarvoor het 9-procenttarief geldt, maar ook voor goederen en/of diensten waarop het 21-procenttarief van toepassing is.

Indien niet bekend is welk goed of dienst wordt verkregen middels de MPV of op welke plaats de MPV wordt aangewend, misstaat een directe verschuldigdheid van btw bij levering van de MPV. Een btw-ondernemer die een MPV levert, is pas btw verschuldigd op het moment dat de voucher daadwerkelijk wordt aangewend om een goed of een dienst af te nemen. Indien een MPV wordt geleverd, is er geen btw verschuldigd. Er kunnen wel belaste prestaties tussen btw-ondernemers voorkomen met betrekking tot de MPV alvorens deze wordt geleverd aan de consument. Voorbeelden van belaste prestaties tussen ondernemers zijn distributie- of reclamediensten.

Tussenpersonen betrokken bij een MPV of SPV

Een MP-voucher of een SP-voucher kan worden geleverd door een tussenpersoon. Er zijn twee verschillende typen tussenhandelaren: agent en commissionair.

Ten eerste de agent: deze handelt in naam en voor rekening van een ander.

- *SPV*. De voor de btw belaste prestatie tussen de btw-ondernemer (niet zijnde de tussenpersoon) en de consument ontstaat op het moment dat de tussenpersoon

de voucher levert aan de consument. De btw-ondernemer en de tussenpersoon leveren onderling belaste diensten aan elkaar (zoals distributie).

Voorbeeld

Een btw-ondernemer (leverancier) heeft een overeenkomst met een andere btw-ondernemer (tussenpersoon). De tussenpersoon handelt voor rekening van een grote bioscoopketen. De tussenpersoon verkoopt bioscoopbonnen, voor rekening van de grote bioscoopketen, in zijn winkels. De bioscoopketen financiert alles omtrent de verkoop van deze bioscoopbonnen in de winkels van de tussenpersoon. De levering van de bioscoopbon van de leverancier aan de tussenpersoon is niet met btw belast. Op het moment dat de tussenpersoon de bon levert aan een consument, wordt er btw in rekening gebracht door de tussenpersoon. De tussenpersoon draagt de btw vervolgens af aan de Belastingdienst.

- **MPV.** De voor de btw belaste prestatie tussen de btw-ondernemer (niet zijnde de tussenpersoon) en de consument ontstaat op het moment dat de consument het goed of dienst waarop de voucher geldt ontvangt. De btw-ondernemer en de tussenpersoon leveren onderling belaste diensten aan elkaar (zoals distributie).

Voorbeeld

Een btw-ondernemer (leverancier) heeft een overeenkomst met een andere btw-ondernemer (tussenpersoon). De tussenpersoon handelt in naam en voor rekening van een groot kerstpakkettenbedrijf. Dit bedrijf verkoopt giftcards, die bij allerlei winkels ingeleverd kunnen worden, aan klanten. Het kerstpakkettenbedrijf heeft aan de tussenpersoon gevraagd of de tussenpersoon in naam en voor rekening van het kerstpakkettenbedrijf op een kerstbeurs wil gaan staan. De kraam en alles er omheen worden betaald door het kerstpakkettenbedrijf. Tevens staat de naam van het kerstpakkettenbedrijf op de kraam. De levering van de giftcards van de leverancier aan de tussenpersoon is niet met btw belast. Op het moment dat de tussenpersoon de giftcards levert aan een consument, wordt er btw in rekening gebracht door de tussenpersoon. De tussenpersoon draagt de btw vervolgens af aan de Belastingdienst.

De tweede soort tussenhandelaar is de commissionair. Deze handelt in eigen naam, maar voor rekening van een ander. Daarbij zijn twee aspecten belangrijk: *a)* de levering van de voucher van de btw-ondernemer aan de tussenpersoon, en *b)* de levering van de voucher van de tussenpersoon aan de consument.

- **SPV.** Beide leveringen van de voucher zijn belast met btw.
- **MPV.** Afhankelijk van waar de voucher wordt ingeleverd door de consument, wordt de btw verschuldigd over de levering of dienst. Indien de MPV wordt ingewisseld bij de tussenpersoon, is de tussenpersoon btw verschuldigd over de levering van het goed of de dienst waarvoor de voucher wordt ingewisseld. Indien de MPV wordt ingewisseld bij de btw-ondernemer, is deze btw verschuldigd over de levering van het goed waarvoor de voucher wordt ingewisseld.

Voorbeeld

Een btw-ondernemer (leverancier) heeft een overeenkomst met een andere btw-ondernemer (tussenpersoon). De tussenpersoon handelt voor rekening van een groot kerstpakkettenbedrijf. Het kerstpakkettenbedrijf verkoopt giftcards, die bij allerlei winkels ingeleverd kunnen worden, aan klanten. De tussenpersoon heeft een winkel in het centrum van Amsterdam. De tussenpersoon verkoopt de giftcards in hun eigen winkel. Alle kosten die gemoeid zijn in verband met de giftcards komen voor rekening van het kerstpakkettenbedrijf. De levering van de giftcards van de leverancier aan de tussenpersoon is niet met btw belast. Op het moment dat de tussenpersoon de giftcard levert aan een consument, wordt er btw in rekening gebracht door de tussenpersoon. De tussenpersoon draagt de btw af aan de Belastingdienst.

Let op!

Vouchers die afgegeven zijn vóór 1 januari 2019 vallen onder de oude regeling waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen SPV en MPV. De btw-ondernemers die vouchers hebben afgegeven vóór 1 januari 2019 zijn btw verschuldigd op het moment dat het goed of de dienst daadwerkelijk wordt geleverd aan degene die de voucher heeft ingewisseld.

Voorbeeld

Een btw-ondernemer (leverancier) heeft een overeenkomst met een andere btw-ondernemer (tussenpersoon). De tussenpersoon handelt voor rekening van een grote bioscoopketen. De tussenpersoon verkoopt bioscoopbonnen, voor rekening van de grote bioscoopketen, in haar winkels. De bioscoopketen financiert alles omtrent de verkoop van deze bioscoopbonnen in de winkels van de tussenpersoon. De levering van de bioscoopbon van de leverancier aan de tussenpersoon is met btw belast; de leverancier rekent dus btw en draagt deze af aan de Belastingdienst. Op het moment dat de tussenpersoon de bioscoopbon levert aan een consument, wordt er btw in rekening gebracht door de tussenpersoon. De tussenpersoon draagt de btw vervolgens af aan de Belastingdienst.

Waardebonnen

Een waardebon geeft geen recht op geld, zoals bij een voucher het geval is, maar geeft recht op een korting. Indien een goed of dienst wordt geleverd zal, ingeval het een waardebon betreft, altijd een bij betaling benodigd zijn om het goed of de dienst aan te kopen.

Bij de inwisseling van de waardebonnen wordt de btw berekend over de vergoeding die de btw-ondernemer die de goederen of diensten levert in rekening brengt. Deze vergoeding bestaat uit twee aspecten: *a)* hetgeen bij de inwisseling van de afzonderlijke of gespaarde waardebonnen moet worden bijbetaald (exclusief btw) en *b)* hetgeen eventueel is betaald voor de ingewisselde waardebonnen (exclusief btw).

Voorbeeld

Bij een supermarktketen kunnen klanten voor een volle spaarkaart (ter waarde van 15 euro) korting ontvangen op een boodschappenpakket ter waarde van 25 euro. Indien de klant een volle spaarkaart heeft, kan de klant deze, met bijbetaling van 10 euro, inwisselen voor het boodschappenpakket. De btw over de waardebon wordt als volgt berekend: 10 euro (bijbetaling) * 9/109 (9 procent btw) = 0,82 euro btw. Deze btw wordt aangegeven door de supermarkt in rubriek 1b leveringen/diensten belast met laag tarief.

Zegels

Een zegel wordt bij goederen of diensten verstrekt aan de

klant van het goed of de dienst. Een zegel geeft, anders dan een waardebon, geen recht op korting maar op uitbetaling van geld.

- *Gratis zegels inwisselbaar tegen geld.* De btw-ondernemer, tot wiens last het verstrekken van de gratis zegels komt, kan de btw over de waarde van de gratis zegels in mindering brengen op de verschuldigde btw.
- *Geldterugacties.* Als de waarde van de zegels ten laste komt bij inwisseling ervan, mag men de btw over de waarde van de ingewisselde zegels in mindering brengen op de verschuldigde btw.

Schakel een specialist in, indien er twijfel bestaat over de kwalificatie van een bon

Kortingskaarten

Indien vooraf vaststaat dat een kaart hoofdzakelijk recht geeft op korting en niet verstrekt is bij een goed of dienst, kwalificeert deze als kortingskaart.

Het bepalen van de btw-gevolgen bij inwisseling van kortingskaarten is afhankelijk van de vraag op welke ondernemer de korting drukt. Dit kan de ondernemer zijn bij wie de consument de kortingskaart inwisselt, maar het kan ook de fabrikant of een centrale instantie zijn.

- *Korting drukt op ondernemer.* De kortingskaart wordt behandeld als een direct verrekenbare korting, waardoor er geen btw afgedragen hoeft te worden over de verleende korting.
- *Korting drukt op fabrikant.* Het bedrag dat door de fabrikant wordt betaald als korting komt bij de fabrikant in mindering op zijn belaste omzet. De btw-ondernemer die het goed heeft verkocht aan de consument, is btw verschuldigd over het bedrag dat de consument hem heeft betaald.

Tot besluit

Middels de wetgeving die sinds 1 januari 2019 geldt, wordt er beoogd meer zekerheid te creëren voor btw-Schakel een specialist in indien er twijfel bestaat over de kwalificatie van een bon ondernemers. Het is van groot belang dat een btw-ondernemer die vouchers, waardebonnen, kortingskaarten of zegels levert het verschil kent tussen deze verschillende categorieën. Schakel een specialist in, indien er twijfel bestaat over de kwalificatie van een bon. Zo worden naheffingsaanslagen en/of boetes voorkomen.